

International Science Group
ISG-KONF.COM

SCIENTIFIC BASES OF SOLVING
OF THE MODERN TASKS

01 JUNE 02 **XIX** SCIENTIFIC AND
PRACTICAL
CONFERENCE
FRANKFURT AM MAIN, GERMANY

DOI 10.46299/ISG.2020.XIX
ISBN 978-1-64871-425-2

SCIENTIFIC BASES OF SOLVING OF THE MODERN TASKS

Abstracts of XIX International Scientific and Practical Conference

Frankfurt am Main, Germany
1-2 June, 2020

РОЛЬ ПРАКСИСУ В НАВЧАННІ ТА ВИХОВАННІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Яковенко Ірина Олександрівна,

канд. пед. наук., старший викладач
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

Солонська Альона Артурівна

асистент
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

Із швидким темпом розвитку інформаційних технологій, використанням дітьми молодшого і середнього дошкільного віку гаджетів у повсякденному житті, збільшилася кількість дітей із порушеннями мовлення. Адже звичний для дитини дошкільного віку фізичний розвиток (формування необхідних навичок стрибків, бігу, координації, моторики) все частіше замінюється перебуванням біля телевізора, планшету, телефону чи комп'ютеру, що затримує формування необхідних навичок сприймання і сенсорної інтеграції.

Під праксисом розуміють можливість людини відтворити цілеспрямований руховий акт. Тобто праксисом можна назвати виконання завчених рухів на автоматизованому рівні. Відповідно, диспраксія – порушення рухів у дітей при відсутності порушень м'язового тону (паралічів). Зазвичай, при диспраксії діти відчують труднощі при виконанні деяких складних рухів, також наявне порушення координації рухів [1].

Зазначимо, що в основі праксису лежить сприймання і сенсорна інтеграція. За визначенням Т. Г. Візель, починаючи з раннього дитинства (з двох років) можна говорити про сформованість первинного праксису. Так, вченим на основі практичних досліджень доведено, що пальцевий (мануальний) праксис у дитини можна оцінювати починаючи із двох з половиною років; праксис оральний – із трьох років; з чотирьох – артикуляційний [2].

Н. С. Пиляєва – науковий співробітник-консультант логопедичного центру «Логозон» визначила основні показники розвитку праксису дитини дошкільного віку в нормі:

- може бігати; ходити спиною вперед; сходити і підніматися по сходах (2 роки);
- може плигати з висоти, утримуючі стопи разом (2,5 роки);
- не досліджує предмети, першочергово взявши до рота (2,5 роки);
- користується ложкою, правильно утримує чашку, п'є самостійно (2 роки);
- формується сюжетно-рольова гра;
- вмє будувати з кубиків до 5-ти (2,5 років);
- вмє добирати форми на дошці Сегена (2,5 років);

SCIENTIFIC BASES OF SOLVING OF THE MODERN TASKS

- вмiє частково одягатися і роздягатися;
- проводить вертикальні і горизонтальні лінії (3 роки);
- вмiє їздити на триколісному велосипеді (3 роки);
- може частково одягнутися, застібнути великі гудзики (3 роки);
- користується виделкою (4 роки);
- може намалювати за зразком хрестик, кружечок, хвилясті лінії, прямі (4 роки);
- визначає до якого пальчика доторкнувся дорослий (4,5 роки);
- виконує доручення за простою інструкцією дорослого (5 років);
- утримує рівновагу протягом 5-ти секунд на одній нозі (5 років);
- вмiє за зразком винаходити ритмічний рядок (5 років);
- вмiє малювати одну з основних деталей (5 років);
- вмiє скласти пазли з 15-20 деталей (5 років);
- вмiє вирізати ножицями, приклеювати (5 років);
- визначена домінуюча рука, око при виконанні завдань (5,5 років);
- вмiє малювати геометричні фігури (6 років);
- вмiє нарізати овочі і фрукти, намазувати хліб [3].

На основі вище зазначеного списку ми можемо дійти висновку про взаємозв'язок формування і розвитку мовлення дитини дошкільного віку від розвитку координації, дрібної моторики, орального праксису, сенсорної інтеграції, фізичних сил.

Звернемо увагу, що вчасне виявлення порушень праксису і звернення до спеціаліста допоможе пришвидшити процес розвитку мовлення. Наведемо короткий перелік характеристик диспраксії у дітей дошкільного віку, на який повинні звернути увагу батьки, щоб запобігти порушенню мовлення своєї дитини:

- затримка та порушення мовленнєвого розвитку;
- велика кількість помилок у звуковикові;
- бідність наслідування навичок для чіткої артикуляції;
- історія проблем із годуванням; скорочення репертуару фонем; невиразність мовлення;
- поведінка пошуку проб та помилок;
- недостатність самоконтролю;
- при використанні великої кількості слів у реченні спостерігається збільшення і помилок;
- зв'язне мовлення більш нерозбірливе, ніж вимова окремих слів;
- характерна недостатня можливість артикулювати і запам'ятовувати моделі слів;
- типово недостатній відгук на «традиційну» мовленнєву терапію;
- порушення пропріоцептивного і тактильного сприйняття;
- порушення амплітуди загальних і артикуляційних рухів;
- показники оральних навичок повільніші за норму та часто неупорядковані.

Список літератури

SCIENTIFIC BASES OF SOLVING OF THE MODERN TASKS

1. Клименко В. В. Психофізіологічні механізми праксису людини : монографія. К., 2013. 640 с.
2. Визель Т. Г. Артикуляция и ее нарушения (теоретический аспект с позиции нейропсихологии). *Специальное образование*. 2018. №3 (51). С. 123–135.
3. Пиляева Н. С. Оральна диспраксія : онлайн майстер-клас. «Інноваційні підходи в освіті та реабілітації дітей із особливими освітніми потребами» : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 14–15 травня 2020 р.). URL : <https://go.moc.ac/72usd> (дата звернення : 15.05.2020).